

LGBT komiteen arbejder med lovgivning og rettigheder i relation til LGBT-personer og er partipolitisk uafhængig

CVR: 40636234
komiteen@komiteen.dk

komiteen.dk

Tina Thranesen
tina@thranesen.dk
Martin Iversen Christensen
iverchrist@gmail.com
Søren Laursen
soren@laursen.com

Facebook & Twitter: @lgbtkomiteen

Marie Bisgaard Nielsen, Lars Thøgersen
mbin@sm.dk, lth@sm.dk

Kopi: familieret@sm.dk

LGBT komiteen takker for at få udkast til forslag til Lov om ændring af børneloven, navneloven, lov om Familieretshuset og retsplejeloven i høring.

Indledningsvist skal bemærkes, at LGBT komiteen er yderst tilfreds¹ med de initiativer, regeringen præsenterede i sit udspil i august 2020, og som blandt andet varslede ændringer på det familieretlige område – ændringer som nærværende lovudkast søger at implementere.

Der er da også dele af lovudkastet, der meget tilfredsstillende, fx:

- Mange af intentionerne med forslaget vil fremme regnbuefamiliernes retsstilling.
- Det er tilfredsstillende at bringe hjemmeinsemination under børneloven.
- Det er tilfredsstillende at få rettet de for længst forældede bestemmelser i navneloven om ændring af fornavn.

Til gengæld er der også en lang række problematiske forhold ved lovforslaget. Følgelig anbefaler LGBT komiteen, at lovforslaget deles, så forslaget om navneændring samt forslaget om ændring af retsplejeloven kan behandles særskilt, og at resten af forslaget trækkes tilbage og ikke fremsættes. Vi vil i det følgende begrunde vores synspunkter.

LGBT komiteens kompendium

LGBT komiteen har udgivet et kompendium i inkluderende familieret², hvori vi identificerer en lang række utilstrækkeligheder i den eksisterende lovgivning og giver en beskrivelse af, hvordan alle disse kan imødegås.

LGBT komiteens løsningsmodel er en gennemgribende forenkling af lovgivningen gennem harmonisering af behandling af forskellige typer af familier, og en gennemgående, inkluderende sprogbrug. I modsætning hertil er regeringens lovudkast en stadig fortsættelse af en endeløs række lappeløsninger, hvor det ene specialtilfælde efter det andet behandles særskilt. Det sker fx gennem udvidelsen af § 27 til også at omfatte situationer med hjemmeinsemination.

Børneloven

Forældreskab i medfør af ægteskab

Lovforslaget foreslår, at en ægtefælle eller registreret partner til en kvinde, der føder et barn, automatisk skal anerkendes som forælder – altså en generaliseret *pater est*-regel. Forslaget er helt uacceptabelt.

Daværende socialminister Karen Hækkerup foreslog i 2012 noget tilsvarende, men da hun forelagde sit færdige lovforslag for regeringspartierne og støttepartiets ordførere, blev det blankt afvist af disse, og lovforslaget blev ændret til det modsatte, før det blev sendt i høring og efterfølgende vedtaget af

¹ <https://komiteen.dk/?p=936>

² LGBT komiteen: Kompendium i inkluderende familieret, Søren Laursen (2021), https://komiteen.dk/wp-content/uploads/2021/06/Kompendium_i_inkluderende_familieret.pdf

Folketinget³. Det er derfor bemærkelsesværdigt, at regeringen nu igen fremsætter et sådant forslag. Det er stadig lige uspiseligt.

Mange regnbuefamilier består af kvinder (evt. med en kvindelig partner) og mænd (evt. med en mandlig partner), der beslutter sig for at få børn sammen. Der kan altså være tale om en mand og en kvinde, to kvinder og en mand, to mænd og en kvinde eller to kvinder og to mænd. I praksis er alle disse parter sociale forældre til børnene, men børneloven tillader alene to juridiske forældre. I den eksisterende børnelov er der en symmetri mellem parterne. Det betyder, at parterne ligeværdigt kan vælge, om det skal være personen, der har leveret sæden eller den fødendes partner, som skal være juridisk forælder. I lovforslaget institutionaliseres derimod en massiv skævhed.

Med lovudkastets ord vil en kvinde, der er gift med en kvinde, der føder et barn, automatisk blive juridisk medmor. Hvis de to sammen med en mand har besluttet at få et barn og har besluttet, at han skal være juridisk far til barnet, vil medmoderen stadig blive registreret først som juridisk forælder, og sidenhen kan forældreskaberne blive omregistreret, så manden bliver far. Han kan dog blive far fra fødslen, såfremt han starter en faderskabssag under graviditeten. Med andre ord: Det gøres lettere for kvinder og sværere for mænd at beskytte deres juridiske forælderskab. Set som helhed er det en væsentlig forringelse af retstilstanden for regnbuefamilierne.

Derfor mener LGBT komiteen, at disse bestemmelser skal udgå af lovforslaget, dvs. § 1, nr. 4, 6, 7, 10 og 16.

Sprogbrug: Sæddonor

Lovudkastets forsøg på at skabe en distinktion mellem hjemmeinsemination og samleje er utilfredsstillende. Udkastets bestemmelser om hjemmeinsemination vedrører situationer, hvor der er udfyldt særlige dokumenter vedr. forældreskab – og ikke andet. Når der er udfyldt dokumenter, betragtes personen, hvorfra sæden kommer, som sæddonor. Hvis de særlige dokumenter ikke er udfyldt, betragtes vedkommende som potentiel far. Og det selvom der i begge tilfælde kan være tale om en person, der ønsker at blive forælder ved anvendelse af egne kønsceller.

Hjemmeinsemination

Ses bort fra dette sproglige problem, er det imidlertid tilfredsstillende, at hjemmeinsemination bringes ind under børneloven. Set fra den side er § 1, nr. 18 samt konsekvensrettelserne egentligt tilfredsstillende, men da de er bundet sammen med de foreslåede bestemmelser om ægtefællens forfordeling, kan LGBT komiteen ikke tilslutte sig disse.

Sprogbrug: Kønnede betegnelser

Lovudkastet indeholder et afsnit om fortolkningen af transpersoners forældreskab, et afsnit der handler om, at transpersoner, der bliver forældre, betegnes korrekt. Det er utilfredsstillende, at lovudkastet ikke alene viderefører den gældende lovs kønnede bestemmelser, men tilføjer yderligere kønnede bestemmelser som fx i § 1, nr. 8, med tilføjelse af "eller om hun er blevet insemineret". Ikke nok med det, så indeholder lovforslaget 40 sider bemærkninger til ændringer i børneloven, som helt ignorerer eksistensen af transpersoners forælderskab. I dansk lovgivning er lovbemærkninger som bekendt retsdokumenter, som anvendes af domstolene. Det er stærkt utilfredsstillende, at domstolene skal fortolke disse omfattende bemærkninger i forhold til transkønnede parter.

Transpersoners forældreskab

Efter lovudkastets § 1, nr. 22, indsættes i børneloven:

§ 31 a. Bestemmelserne i kapitel 1-6 anvendes med de ændringer, der følger af stk. 2 og 3, på forældre og parter, der efter § 3, stk. 7, i lov om Det Centrale Personregister har gennemført juridisk kønsskifte inden barnets fødsel.

³ 2012-13 L 207, <https://www.ft.dk/samling/20121/lovforslag/l207/index.htm>

LGBT komiteen tilslutter sig ikke denne del af lovudkastet. Men hvis det videreføres, foreslår vi, at ordet "gennemført" i en sådan bestemmelse ændres til "fået". Ordet "gennemført" indikerer, at en person har udført en handling eller en proces, som fx gennemført og bestået et studie eller har gennemført processen med behandling med kønshormoner og nedre kirurgi. Ordet "fået" passer sprogligt bedre til, at nyt personnummer jf. § 3 i CPR-loven "tildeles". Noget, som tildeles, er samtidig noget, som modtageren "får". Tilsvarende sprogbrug bør anvendes i bemærkningerne til lovforslaget.

Efter lovudkastets § 1, nr. 22, indsættes endvidere i børneloven:

§ 31 b. En forælder, der anses for barnets far eller medmor efter § 31 a, stk. 3, har de rettigheder og pligter i forhold til moderskab, faderskab og medmoderskab efter dansk ret, som den pågældende ville have haft efter sit køn inden det juridiske kønsskifte.

Par af modsat køn og par af samme køn har ikke samme muligheder. Således har et par af modsat køn ikke adgang til at indgå en aftale med en person med sædceller, om at få et barn sammen, hvor det er denne person, der skal være juridisk forælder. Hvilken retstilstand vil gælde, hvis den fødendes ægtefælle har fået juridisk kønsskifte? Med andre ord: Falder familien under børnelovens § 27a, stk. 1 eller ej? Hvis en transkvinde, der har fået juridisk kønsskifte, er gift med en kvinde, så er det tale om et par bestående af to kvinder. § 27 a, stk. 1 taler om '... en kvinde, der er gift med en kvinde...', og de har adgang til bestemmelsens model for forældreskabsidentifikation. Men den foreslåede § 31 b siger, at transkvinden har rettigheder og pligter som en mand, og vil dermed ikke have adgang til bestemmelsen i § 27 a.

Lovforslagets forslag til regulering af transpersoners forældreskab er således så uklart og utilfredsstillende, at LGBT komiteen ikke kan tilslutte sig dette.

Moderskab

Lovforslaget vil indføre en eksplicit fastlæggelse af moderskabet – § 1, nr. 21. I den gældende lovgivning er dette alene gjort for kvinder, der er blevet gravide ved assisteret reproduktion. Da det må ses som tilfredsstillende, at retstilstanden fastlægges, vil LGBT komiteen ikke modsætte sig forslaget. Men da vi går ind for indførelse af adgang til altruistisk svangerskabsdonation i Danmark, vil vi heller ikke tilslutte os det.

Partnersamtykke

LGBT komiteen tilslutter sig lovudkastets § 1, nr. 17 om, at en papirløs partner til en person, der får et barn med en anden, ikke skal samtykke til dette.

Retsplejeloven

Lovforslagets § 4 er meget tilfredsstillende, idet den ændrer retsplejelovens referencer til *moderen* til referencer til *den, der har født barnet*.

LGBT komiteen tilslutter sig § 4, nr. 1-7.

Navneloven

Det er meget tilfredsstillende, at de forældede bestemmelser i navneloven nu søges fjernet.

I efteråret 2019 sendte ministeriet et lovforslag i høring, hvor det som et element blev foreslået at revidere navneloven, så ordet transseksuel blev ændret. LGBT komiteen bemærkede, at forslaget var helt utilstrækkeligt, og det blev også sidenhen trukket tilbage, og et nyt udkast til lovforslag uden dette element blev sendt i fornyet høring⁴.

I nærværende lovudkast er de foreslåede ændringer tilfredsstillende hvad angår transpersoners adgang til navneskift, altså lovforslagets § 2.

⁴ <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/63302>, se også <https://komiteen.dk/?p=732>

LGBT komiteen tilslutter sig følgende § 2, nr. 1-5.

Til gengæld mangler der i lovudkastet konsekvensrettelser i forhold til de foreslåede ændringer til børneloven. Navnelovens § 1, stk. 2 siger:

Sker navngivning ikke inden den i stk. 1 nævnte frist, får barnet moderens efternavn.

Efter lovudkastets § 1, nr. 22, indsættes en § 31 b i børneloven, som giver transpersoner, der bliver forældre,

[...] rettigheder og pligter i forhold til moderskab, faderskab og medmoderskab efter dansk ret, som den pågældende ville have haft efter sit køn inden det juridiske kønsskifte.

Bestemmelsen i navneloven kan vanskeligt fortolkes som forældrerens rettighed eller pligt, hvorfor den må tilrettes. Referencen til "moderen" kan uden videre ændres til "den fødendes". LGBT komiteen foreslår derfor:

I § 1, stk. 2 i navneloven ændres "moderens" til "den fødendes".

Dette svarer til den foreslåede ændring af retsplejeloven.

Anbefalinger

Det udsendte udkast til lovforslag er et forsøg på at implementere de tre familieretlige initiativer i det udspil, regeringen kom med i august 2020⁵:

5. Det skal være lettere at ændre fornavn, så det stemmer overens med ens kønsidentitet.
6. Transkønnede bliver forældre i overensstemmelse med deres juridiske køn.
7. Smidiggørelse af registrering af medmoderskab, så der ikke længere er krav om deltagelse af en sundhedsperson.

I forhold til navneændring er udkastet udmærket, ligesom forslaget til ændringer i retsplejeloven er tilfredsstillende. Men lovudkastet fejler i forhold til transpersoners forældreskab og i særdeleshed med forslaget om at fjerne den balancerede model for anerkendelse af forældreskab til fordel for en generaliseret *pater est*-model. På den baggrund kan LGBT komiteen ikke tilslutte sig udkastet til lovforslag i sin helhed.

Da navnelovsændringen allerede har været udsat en gang, anbefaler LGBT komiteen, at lovforslaget deles, så følgende komponenter kan fremsættes og behandles særskilt:

- § 1, nr. 17
- § 2, nr. 1-5
- § 4, nr. 1-7

Det er LGBT komiteens opfattelse, at de *øvrige komponenter skal falde bort*.

LGBT komiteen ønsker selvsagt stadig, at der skabes en tilfredsstillende håndtering af hjemmeinsemination og transpersoners forældreskab. Vi har da også i *Kompendium i inkluderende familieret* opstillet løsningsmodeller.

For at bidrage til den videre udvikling, indeholder nærværende skrivelse bilag med to gennemskrivninger af børneloven.

⁵ <https://fvm.dk/nyheder/nyhed/nyhed/nye-initiativer-skal-sikre-plads-til-forskellighed/>

- Bilag A
Gennemskrivningen i bilag A implementerer alene de forhold, der søges opnået med udkastet til lovforslaget – altså håndtering af hjemmeinsemination og transpersoners forældreskab. Gennemskrivningen følger en lettere neddroplet version af principskitsen i kompendiets appendiks B.
- Bilag B
Gennemskrivningen i bilag B er en justering af gennemskrivningen i bilag A, så den ud over indholdet i bilag A inkluderer håndteringen af mere end to juridiske forældre. Forskellen på de to gennemskrivninger er ganske lille.

Med venlig hilsen

LGBT komiteen

Søren Laursen

Tina Thranesen

BILAG

Bilag A

**Gennemskrivning af børneloven,
så den omfatter hjemmeinsemination og transpersoners forældreskab**

Dette svarer til intentionerne i det fremsendte lovudkast.

Bilag B

**Gennemskrivning af børneloven
så den omfatter hjemmeinsemination, transpersoners forældreskab og
mulighed for mere end to juridiske forældre**

Forskellen på de to gennemskrivninger i bilag A og B er begrænset og fremhævet i bilag B.

BILAG A

Forklaring

Teksten af den gældende børnelov med ~~sletninger~~ og ~~tilføjelser~~. Der er endvidere tilføjet forklarende fodnoter.

Gennemskrivning af børneloven, så den omfatter hjemmeinsemination og transpersoners forældreskab

Kapitel 1

Registrering af faderskab ~~forældreskab~~ i forbindelse med fødslen

§ 1.⁶ Fødes et barn af en kvinde, der er gift med en mand, anses ægtemanden som ~~far~~ ~~forælder~~ til barnet, jf. dog stk. 2. Registrering af ~~faderskabet~~ ~~forældreskabet~~ foretages af personregisterføreren i forbindelse med registreringen af barnets fødsel.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) ægtefællerne ved barnets fødsel er separerede,
- 2) ~~moderen~~ ~~kvinden~~ inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har haft en anden ægtefælle eller en registreret partner uden at være separeret eller
- 3) begge ægtefæller anmoder om, at der rejses faderskabssag.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis ægtemanden er død inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3, jf. stk. 1, gælder ikke, hvis

- 1) ægtefællerne på dødstidspunktet var separerede,
- 2) ~~moderen~~ ~~kvinden~~ inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har haft en anden ægtefælle eller en registreret partner uden at være separeret eller
- 3) ~~moderen~~ ~~kvinden~~ anmoder om, at der rejses ~~faderskabssag~~ ~~forældreskabssag~~.

§ 1 a. Fødes et barn af en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner, registreres sæddonor som far til barnet, når betingelserne i § 27 a, stk. 1, er opfyldt, jf. dog stk. 3. Registrering af faderskabet foretages af Familieretshuset i forbindelse med barnets fødsel.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis sæddonoren er død før barnets fødsel, men efter at moderen har modtaget behandling med assisteret reproduktion.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke, hvis

- 1) moderen inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med en anden end den kvinde, der har givet samtykke efter § 27 eller § 27 a, stk. 1, uden at være separeret eller
- 2) en part, der er omfattet af § 27 a, anmoder om, at der rejses sag om faderskab eller medmoderskab.⁷

⁶ Dette er den almindelige *pater est*-regel for par af modsat køn. Da det angives, at det er en kvinde, der har født barnet, fremgår det implicit, at der ikke kan være tale om en transkvinde.

⁷ En far skal ikke italesættes som en sæddonor.

§ 2.⁸ Fødes et barn af en ugift kvinde, anses en mand som far **forælder** til barnet, hvis han og moderen **kvinden** skriftligt erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Registrering af ~~faderskabet~~ **forældreskabet** foretages af personregisterføreren i forbindelse med registrering af barnets fødsel.

~~Stk. 2. Hvis et barn er dødfødt eller dør, før registreringen af barnets fødsel finder sted, kan en mand i forbindelse med registreringen af barnets fødsel registreres som far til barnet, hvis han og moderen sammen skriftligt erklærer, at de ønsker ham registreret som faderen.~~⁹

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke, hvis

- 1) ~~moderen~~ **kvinden** inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har haft en anden ægtefælle eller en registreret partner uden at være separeret, ~~eller~~
- 2) en eller begge parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål ~~eller~~;
- 3) den fødende har afgivet en intentionserklæring med en anden person.

§ 2 a.¹⁰ Fødes et barn i en situation, der ikke er omfattet af §§ 1 eller 2 anses en person som forælder til barnet, hvis denne og den fødende skriftligt erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Registrering af forældreskabet foretages af personregisterføreren i forbindelse med registrering af barnets fødsel.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) den fødende inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift med eller i registreret partnerskab med en anden person uden at være separeret,
- 2) en eller begge parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål eller
- 3) den fødende har afgivet en intentionserklæring med en anden person.

§ 2 b.¹¹ Har en fødende sammen med en person forud for befrugtningen, gennem en intentionserklæring givet samtykke til befrugtning med dennes sæd, anses denne som forælder til barnet, hvis vedkommende i intentionserklæringen har erklæret at skulle være forælder sammen med den fødende. Er den fødende gift eller i et registreret partnerskab, skal ægtefællen eller den registrerede partner tiltræde intentionserklæringen og samtykke til behandlingen.¹²

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) den fødende er en kvinde, der er gift med en mand eller har en mandlig partner,
- 2) den fødende eller inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift med eller i registreret partnerskab med en anden person uden at være separeret,
- 3) en eller begge parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål eller
- 4) den fødende har afgivet en intentionserklæring med en anden person.

⁸ Dette er den almindelige erklæringsregel for par af modsat køn. Da det angives, at det er en kvinde, der har født barnet, fremgår det implicit, at der ikke er tale om en transkvinde. §§ 1 og 2 udgør fundamentet for børneloven af 2002, og ånden heri er således bevaret. Den eneste substantielle ændring er tilføjelsen af, at en intentionserklæring går forud for en omsorgs- og ansvarserklæring. §§ 1 og 2 dækker majoritetsfamilierne.

⁹ Bestemmelsen flyttes til en ny § 3 d.

¹⁰ Denne paragraf er en generaliseret erklæringsbestemmelse, som også omfatter par af samme køn og transpersoner. § 2 er i og for sig indeholdt i § 2 a, men er alligevel opretholdt særskilt. Dette ud fra en betragtning om at bevare de bestemmelser, der i dag dækker størsteparten af barnefødsler i Danmark.

¹¹ Dette er bestemmelsen for situationen, hvor den person, hvis sæd anvendes ved befrugtningen, skal være forælder.

¹² Andet punktum har betydning i det tilfælde, ægtefællen ikke skal være juridisk forælder.

§ 2 c.¹³ Har den fødende sammen med en person og en sæddonor forud for befrugtningen, gennem en intentionserklæring givet samtykke til befrugtning med donors sæd og erklæret, at personen sammen med den fødende skal være forælder til barnet, anses personen som forælder til barnet.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) den fødende inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift med eller i registreret partnerskab med en anden person uden at være separeret,
- 2) en eller flere parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål eller
- 3) den fødende har afgivet en intentionserklæring med en anden person.

§ 2 d. En intentionserklæring skal indeholde samtykke til befrugtning og udpege, hvem der skal være forældre til barnet. Erklæringen skal være skriftlig og afgivet til Familieretshuset.

Stk. 2. En intentionserklæring kan før befrugtning trækkes tilbage af en part i erklæringen. Efter befrugtning kan en intentionserklæring ikke trækkes tilbage. En tilbagetrækning af en intentionserklæring mindre end 10 måneder før barnets fødsel er ugyldig.

Stk. 3. En tilbagetrækning af intentionserklæringen meddeles af Familieretshuset til alle parter i erklæringen.

§ 3. Er ~~faderskab~~ **forældreskab** før barnets fødsel anerkendt efter § 14, stk. 1, stk. 2, nr. 1, eller stk. 4, nr. 1, kan det på dette grundlag registreres af personregisterføreren i forbindelse med registreringen af barnets fødsel.

Kapitel 1 a

Registrering af medmoderskab i forbindelse med fødslen

§ 3 a. Fødes et barn af en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner, registreres ægtefællen eller partneren som medmor til barnet, når betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 2. Registreringen af medmoderskabet foretages af Familieretshuset i forbindelse med barnets fødsel.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) ægtefællerne eller de registrerede partnere ved barnets fødsel er separerede,
- 2) moderen inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med en anden mand eller kvinde uden at være separeret eller
- 3) begge ægtefæller eller registrerede partnere anmoder om, at der rejses sag om faderskab eller medmoderskab.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis ægtefællen eller den registrerede partner er død før barnets fødsel, men efter at moderen har modtaget behandling med assisteret reproduktion, og betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3, jf. stk. 1, gælder ikke, hvis

- 1) ægtefællerne eller de registrerede partnere på dødstidspunktet var separerede,
- 2) moderen inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med en anden mand eller kvinde uden at være separeret eller
- 3) moderen anmoder om, at der rejses sag om faderskab eller medmoderskab.

¹³ Dette er bestemmelsen for situationen, hvor den fødendes partner skal være forælder, og hvor befrugtning sker med en kendt donors sæd. Bestemmelsen gælder for par af samme køn og par af modsat køn, såvel gifte som ugifte.

§ 3 b. Fødes et barn af en ugift kvinde, anses en kvinde som medmor til barnet, hvis hun og moderen skriftligt erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet, og betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 3. Registreringen af medmoderskabet foretages af Familieretshuset i forbindelse med fødslen.

Stk. 2. Hvis barnet er dødfødt eller dør, før registreringen af barnets fødsel finder sted, kan en kvinde i forbindelse med registreringen af barnets fødsel registreres som medmor til barnet, hvis hun og moderen skriftligt erklærer, at de ønsker hende registreret som medmor, og betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke, hvis

- 1) moderen inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med en anden mand eller kvinde uden at være separeret eller
- 2) en eller begge parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål.

§ 3 c. Er medmoderskab før barnets fødsel anerkendt efter § 14, stk. 1, kan det på dette grundlag registreres af personregisterføreren i forbindelse med registreringen af barnets fødsel.

§ 3 d. Hvis et barn er dødfødt eller dør, før registreringen af barnets fødsel finder sted, kan en person i forbindelse med registreringen af barnets fødsel registreres som forælder til barnet, hvis denne og moderen sammen skriftligt erklærer, at de ønsker vedkommende registreret som forælder.

Kapitel 2

Sag om faderskab og medmoderskab *forældreskab*

Sagens begyndelse

§ 4. Inden barnets fødsel kan sag rejses af ~~moderen~~ *den gravide* eller af Familieretshuset.

§ 5. Er faderskab eller medmoderskab *forældreskab* registreret efter kapitel 1 ~~eller 1 a~~ eller anerkendt ved Familieretshuset, kan sag inden 6 måneder efter barnets fødsel rejses af ~~moderen, faderen, medmoderen~~ *en af barnets forældre* eller barnets værge.

Stk. 2. Er faderskab *forældreskab* registreret efter §§ 1 eller 1 a *2 b* for en person, der er gift eller i et registreret parforhold, eller er medmoderskab registreret efter § 3 a, kan sag inden for samme frist rejses af faderens eller medmoderens *den ikke fødende forælders* dødsbo, medmindre ~~faderen eller medmoderen~~ *denne* må anses for at have anerkendt barnet som sit.

§ 6. En ~~mand~~ *person*, som har haft seksuelt forhold til *og har kunnet befrugte* ~~moderen~~ *den fødende* i den periode, hvor ~~hun~~ *denne* blev gravid, har ret til at få prøvet, om *vedkommende* er barnets *far forælder*, jf. dog stk. 2 og § 10. Anmodningen herom skal være skriftlig og skal fremsættes inden 6 måneder efter barnets fødsel, medmindre der på tidspunktet for anmodningen verserer en sag om faderskab eller medmoderskab *forældreskab*.

Stk. 2. Er en ~~mand~~ *person* registreret som barnets *far forælder*, eller er en kvinde registreret som barnets medmor, kan der ikke rejses faderskabssag *forældreskabssag* efter stk. 1, jf. dog §§ 6 a og 6 b. Uanset 1. pkt. kan en ~~mand~~ *person* dog rejse faderskabssag *forældreskabssag*, hvis ~~han~~ *denne* i den periode, hvor ~~moderen~~ *den fødende* blev gravid, var gift med ~~moderen~~ *vedkommende* uden at være separeret eller levede i et fast samlivsforhold med ~~hende~~ *denne*.

§ 6 a. En ~~mand eller kvinde~~ **person**, som har afgivet samtykke eller erklæring efter §§ 2 b, 2 c eller 27, kan rejse sag om ~~faderskab eller medmoderskab~~ **forældreskab**. § 6, stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 6 b. En ~~mand~~ **person**, som inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift med ~~moderen~~ **den fødende** uden at være separeret, skal snarest muligt have skriftlig meddelelse om barnets fødsel med vejledning om sin ret til at rejse ~~faderskabssag~~ **forældreskabssag**. Det gælder dog ikke, hvis ~~han~~ **vedkommende** allerede er part i sagen.

~~Stk. 2. En kvinde, som inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med moderen uden at være separeret, skal snarest muligt have skriftlig meddelelse om barnets fødsel med vejledning om sin ret til at rejse medmoderskabssag. Det gælder dog ikke, hvis kvinden allerede er part i sagen.~~

§ 7. Er ~~faderskab eller medmoderskab~~ **forældreskabs** ikke registreret, og er der ikke rejst sag af andre, rejser Familieretshuset sag, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Er barnet dødt, skal ~~faderskab eller medmoderskab~~ **forældreskab** kun søges fastslået, hvis ~~moderen~~ **den fødende** eller nogen, som har retlig interesse i det, anmoder om det.

Sagens behandling¹⁴

§ 8. ~~Moderen~~ **Den fødende** skal oplyse, hvem der er eller kan være barnets ~~far~~ **forældre**. ~~Hun~~ **Den fødende** skal endvidere oplyse, om ~~hun~~ **vedkommende** er blevet behandlet med assisteret reproduktion, hvis barnet kan være blevet til ved denne behandling, og i givet fald oplyse, hvem der har samtykket til behandlingen. 1. og 2. pkt. gælder ikke, hvis stk. 2-4 finder anvendelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke ved anerkendelse af ~~faderskab eller medmoderskab~~ **forældreskab** efter § 14, stk. 1.

Stk. 3. Er ~~faderskab~~ **forældreskab** registreret efter kapitel 1, eller er ~~faderskab~~ **forældreskab** efter barnets fødsel anerkendt efter § 14, stk. 1, gælder stk. 1 kun, hvis det fastslås eller må anses for væsentligt bestyrket, at den ~~mand~~ **person**, der er registreret som barnets ~~far~~ **forælder**, eller som har anerkendt ~~faderskabet~~ **forældreskabet**, ikke er barnets ~~far~~ **forælder**, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Er ~~moderen~~ **den fødende** blevet behandlet med assisteret reproduktion, og er ~~faderskab eller medmoderskab~~ **forældreskab** registreret efter kapitel 1 ~~eller 1 a~~, eller er ~~faderskab eller medmoderskab~~ **forældreskab** anerkendt efter barnets fødsel efter § 14, stk. 1, gælder stk. 1 kun, hvis det må anses for væsentligt bestyrket, at barnet ikke er blevet til ved denne behandling.

Stk. 5. Giver ~~moderen~~ **den fødende** ikke de oplysninger, der fremgår af stk. 1, skal ~~hun~~ **vedkommende** vejledes om, hvilken betydning dette vil kunne få for ~~hende~~ **denne** og barnet.

§ 9. Sagens parter er

- 1) barnet eller dets dødsbo,
- 2) ~~moderen~~ **den fødende** eller ~~hendes~~ **dennes** dødsbo,
- 3) en ~~mand~~ **person**, der er registreret som ~~far~~ **forælder** eller har anerkendt ~~faderskabet~~ **forældreskabet**, eller ~~hans~~ **dennes** dødsbo,
- 4) en ~~mand~~ **person**, der efter ~~moderens~~ **den fødendes** oplysninger er eller kan være barnets ~~far~~ **forælder**, jf. § 8, eller ~~hans~~ dødsbo,
- 5) en mand, der har ret til at få prøvet, om han er barnets far, jf. §§ 6 eller 6 a, eller hans dødsbo,

¹⁴ Der er ikke nogen substantielle ændringer i denne sektion, blot en sproglig tilpasning.

~~6) en kvinde, der er registreret som medmor eller har anerkendt medmoderskabet, eller hendes dødsbo og~~¹⁵

~~7) en kvinde, der har ret til at få prøvet, om hun er barnets medmor, jf. § 6 a, eller hendes dødsbo.~~¹⁶

8) en person, der har afgivet en intentionserklæring, jf. §§ 2 b eller 2 c.

Stk. 2. Er ~~moderen~~ den fødende død, inddrager Familieretshuset efter anmodning fra barnets værge en ~~mand eller kvinde~~ person som part, hvis det antageliggøres, at ~~manden~~ vedkommende er eller kan være barnets far ~~forælder~~, eller at kvinden er eller kan være barnets medmor.

§ 10. Er barnet blevet til ved et strafbart forhold, kan den ~~mand~~ person, der har begået forholdet, ikke blive barnets far ~~forælder~~, hvis afgørende hensyn til barnet taler imod det.

§ 11. Familieretshuset opfordrer ~~moderen~~ den fødende og de ~~mænd~~ personer, som er parter i sagen, til at medvirke ved retsgenetiske undersøgelser, hvis det kan have betydning for sagen.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 kan anvendes over for andre end sagens parter, hvis det må antages at være af afgørende betydning for sagen.

§ 12. Familieretshuset kan bestemme, at en ~~mand~~ person, der utvivlsomt ikke er barnets far ~~forælder~~, og at en kvinde, der utvivlsomt ikke kan anses som barnets medmor, skal udtræde af sagen.

§ 13. Anerkendes faderskab eller medmoderskab ~~forældreskab~~ ikke efter § 14, træffes der afgørelse herom efter kapitel 3.

Anerkendelse af faderskab og medmoderskab ~~forældreskab~~

§ 14. En ~~mand~~ person kan anerkende faderskabet ~~forældreskabet~~ til et barn, hvis ~~han~~ denne og ~~moderen~~ den fødende erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Det gælder dog ikke, hvis ~~moderen~~ den fødende inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel eller forventede fødsel har været gift eller har haft en registreret partner uden at være separeret. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse på en kvindes anerkendelse af medmoderskabet til et barn, hvis betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt en persons anerkendelse af ~~forældreskabet~~, hvis betingelserne i §§ 2 b, 2 c, 27 eller 27 c.

Stk. 2. En ~~mand~~ person, som har haft seksuelt forhold til ~~og kunne befrugte~~ barnets mor den fødende i den periode, hvor ~~han~~ denne blev gravid, kan anerkende faderskabet ~~forældreskabet~~, hvis

- 1) ~~moderen~~ den fødende efter det oplyste i denne periode ikke har haft seksuelt forhold til andre ~~mænd~~ personer, der kunne befrugte denne, og ~~han~~ vedkommende ikke er blevet behandlet med assisteret reproduktion med donorsæd fra en anden ~~mand~~ person eller
- 2) ~~han~~ vedkommende utvivlsomt er barnets far ~~forælder~~.

Stk. 3. Har ~~moderen~~ den fødende i den periode, hvor ~~han~~ denne blev gravid, haft seksuelt forhold til andre ~~mænd~~ personer, der kunne befrugte denne, eller er ~~han~~ denne blevet behandlet med assisteret reproduktion med donorsæd fra en anden ~~mand~~ person, kan en ~~mand~~ person anerkende faderskabet ~~forældreskabet~~, hvis ~~han~~ vedkommende og ~~moderen~~ den fødende erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Anerkendelsen skal tiltrædes af sagens øvrige parter.

¹⁵ Udgår da den er omfattet af 3)

¹⁶ Udgår da den er omfattet af 5)

Stk. 4. En ~~mand~~ **person**, der efter § 27, § 27 a, stk. 1, eller § 27 b §§ 2 b, 2 c, 27 eller 27 c anses som barnets ~~far~~ **forælder**, kan anerkende faderskabet **forældreskabet**, hvis

- 1) ~~moderen~~ **den fødende** efter det oplyste i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid, ikke har haft seksuelt forhold til andre ~~mænd~~ **personer, der kunne befrugte denne**, og ~~hun~~ **denne** ikke er blevet behandlet med assisteret reproduktion med donorsæd fra en anden ~~mand~~ **person** eller
- 2) ~~han~~ **vedkommende** utvivlsomt er barnets ~~far~~ **forælder**.

Stk. 5. En kvinde, der efter § 27 eller § 27 a, stk. 2, anses som barnets medmor, kan anerkende medmoderskabet, hvis moderen efter det oplyste i den periode, hvor hun blev gravid, ikke har haft seksuelt forhold til en mand og hun ikke er blevet behandlet med assisteret reproduktion med samtykke fra andre, jf. §§ 27, 27 a eller 27 b.¹⁷

Stk. 6. Har moderen i den periode, hvor hun blev gravid, haft seksuelt forhold til en mand, kan en kvinde, der efter § 27 eller § 27 a, stk. 2, anses som barnets medmor, anerkende medmoderskabet, hvis hun og moderen erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Dette gælder også i tilfælde, hvor moderen i den periode, hvor hun blev gravid, er blevet behandlet med assisteret reproduktion, og hvor en anden har givet samtykke til behandlingen og erklæret at ville være far eller medmor til barnet, jf. §§ 27, 27 a eller 27 b. Anerkendelsen skal tiltrædes af sagens øvrige parter.

Stk. 7. Anerkendelse efter stk. 1-6~~4~~ skal ske skriftligt. Anerkendelse efter stk. 3 og 6 kan kun ske under et møde i Familieretshuset.

Stk. 8. Er en af parterne frataget den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, kan der ikke ske anerkendelse efter stk. 1-6~~4~~. Er den, der anerkender faderskabet **forældreskabet** eller medmoderskabet, umyndig som følge af mindreårighed, skal værgeren samtykke i anerkendelsen. Retsplejelovens § 257, stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 9. Inden anerkendelse efter stk. 1-6~~4~~ skal den ~~mand~~ **person**, som anerkender faderskabet **forældreskabet**, eller den kvinde, der anerkender medmoderskabet, være gjort bekendt med retsvirkningerne af anerkendelsen og med, at sagen kan kræves afgjort ved retten.

Stk. 10. Faderskab eller medmoderskab **Forældreskab** kan ikke inden barnets fødsel anerkendes efter stk. 2, nr. 2, stk. 3, stk. 4, nr. 2, ~~stk. 5 og 6~~.

Kapitel 3

Afgørelse om ~~faderskab og medmoderskab~~ **forældreskab**

§ 15. (Ophævet)

Familierettens behandling af sager om faderskab og medmoderskab

§ 16. ~~Moderen~~ **Den fødende** har pligt til at møde i retten og afgive forklaring om, hvem der er eller kan være barnets ~~far~~ **forældre**, og om ~~hun~~ **den fødende** er blevet behandlet med assisteret reproduktion, hvis barnet kan være blevet til ved denne behandling, og i givet fald hvem der har samtykket til behandlingen. § 8, stk. 2-5, finder tilsvarende anvendelse.

§ 17. Retten inddrager de ~~mænd og de kvinder~~ **parter**, der er nævnt i § 9, og andre ~~mænd eller kvinder~~ **personer**, der efter det oplyste kan være ~~henholdsvis far eller medmor~~ **forælder** til barnet. §§ 6 b, 10 og 12 finder tilsvarende anvendelse.

¹⁷ Udgår, da situationen er omfattet af stk. 4.

§ 18. Retten træffer bestemmelse om gennemførelse af retsgenetiske undersøgelser af sagens parter, hvis det kan have betydning for sagen. § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 19. ~~Faderskab og medmoderskab~~ **Forældreskab** kan anerkendes over for retten. § 14 finder tilsvarende anvendelse.

*Afgørelse om ~~faderskab og medmoderskab~~ **forældreskab***

§ 20. Der træffes afgørelse om, at en ~~mand~~ **person** er ~~far~~ **forælder**, hvis ~~han~~ **denne** efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser utvivlsomt er barnets ~~far~~ **forælder**.

Stk. 2. I andre tilfælde træffes der afgørelse om, at en ~~mand~~ **person** er ~~far~~ **forælder**, hvis ~~han~~ **vedkommende** har haft seksuelt forhold til ~~moderen~~ **den fødende** i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid, og der ikke foreligger omstændigheder, der gør det usandsynligt, at ~~han~~ **vedkommende** er barnets ~~far~~ **forælder**. Har ~~moderen~~ **den fødende** i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid, haft seksuelt forhold til andre ~~mænd~~ **personer, der kunne befrugte denne**, er det endvidere en betingelse, at

- 1) ingen af disse efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser er barnets ~~far~~ **forældre** eller
- 2) det er overvejende sandsynligt, at ingen af disse er barnets ~~far~~ **forælder**.

Stk. 3. Ved afgørelser efter stk. 2, 2. pkt., nr. 2, tillægges det betydning, om ~~moderen~~ **den fødende** har været gift med eller levet sammen med en af ~~mændene~~ **personerne** i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid.

Stk. 4. Der kan træffes afgørelse om, at en kvinde er medmor, hvis hun efter § 27 eller § 27 a, stk. 2, anses som medmor til barnet.

Stk. 5. Der kan træffes afgørelse om, at en mand er far, hvis han efter § 27, § 27 a, stk. 1, eller §§ 27 b eller 27 c anses som far til barnet.

Stk. 6. Der kan træffes afgørelse om, at en person er forælder, hvis vedkommende efter §§ 2 b, 2 c, 27, eller 27 c anses som forælder til barnet.

Kapitel 4

Genoptagelse

§ 21. Er ~~faderskabet eller medmoderskabet~~ **forældreskabet** til et barn ikke registreret eller fastslået ved anerkendelse eller afgørelse, genoptages sagen efter anmodning fra ~~moderen~~ **den fødende** eller ~~hendes dennes~~ dødsbo, barnet eller dets værge eller dødsbo, en ~~mand~~ **person**, som har ret til at få prøvet, om ~~han~~ **vedkommende** er barnets ~~far~~ **forælder** efter § 6 eller § 6 a, eller en kvinde, som har ret til at få prøvet, om hun er barnets medmor efter § 6 a.

Stk. 2. Genoptagelse kan kun finde sted, hvis det antageliggøres, at en bestemt ~~mand~~ **person** kan blive barnets ~~far~~ **forælder**, eller at en bestemt kvinde kan blive barnets medmor.

Stk. 3. Er barnet myndigt, kan sagen ikke genoptages mod dets vilje.

§ 22. Er ~~faderskabet~~ **forælderskabet** til et barn registreret eller fastslået ved anerkendelse eller afgørelse, genoptages sagen, ~~hvis moderen eller hendes dødsbo, forældrene eller deres respektive dødsboer og~~ barnet eller dets værge eller dødsbo ~~og faderen eller hans dødsbo i enighed anmoder om det.~~

~~Stk. 2. Er medmoderskabet til et barn registreret eller fastslået ved anerkendelse eller afgørelse, genoptages sagen, hvis moderen eller hendes dødsbo, barnet eller dets værge eller dødsbo og medmoderen eller hendes dødsbo i enighed anmoder om det.~~

Stk. 3. Genoptagelse efter stk. 1 ~~eller 2~~ kan kun finde sted, hvis det sandsynliggøres, at en ~~mand~~ **person** kan blive barnets far, ~~eller at en kvinde kan blive barnets medmor~~ **forælder**.

§ 23. Er der i forbindelse med registreringen af faderskabet ~~eller medmoderskabet~~ **forældreskabet** sket fejl, der kan have betydning for, hvem der er registreret som ~~far eller medmor~~ **forælder**, kan ~~moderen den fødende eller hendes dennes~~ dødsbo, barnets værge eller dødsbo, den registrerede ~~far~~ **forælder** eller ~~hans dennes~~ dødsbo, ~~den registrerede medmor eller hendes dødsbo~~ eller en ~~mand eller kvinde~~ **person**, der på grund af fejlen ikke er blevet registreret som ~~far eller medmor~~ **forælder** til barnet, eller dennes dødsbo inden 3 år efter barnets fødsel forlange sagen genoptaget.

Stk. 2. Sag efter stk. 1 kan ikke rejses af ~~faderen en forælder eller hans dennes~~ dødsbo ~~eller af medmoderen eller hendes dødsbo~~, hvis ~~han eller hun~~ **vedkommende** med kendskab til eller formodning om fejlen har anerkendt barnet ved at behandle det som sit. Sag kan heller ikke rejses af ~~moderen den fødende eller hendes dennes~~ dødsbo, hvis ~~hun~~ **vedkommende** med kendskab til eller formodning om fejlen har ladet ~~faderen eller medmoderen~~ **den anden forælder** behandle barnet som sit.

Stk. 3. En sag skal genoptages efter anmodning fra en ~~mand eller en kvinde~~ **person**, som efter § 6 b skal have meddelelse om barnets fødsel, hvis meddelelsen ikke er kommet frem til den pågældende inden 5 måneder efter fødslen. Anmodningen skal fremsættes uden ugrundet ophold, efter at den pågældende har fået kendskab til barnets fødsel, og senest 3 år efter fødslen.

§ 24. Er faderskabet ~~eller medmoderskabet~~ **forældreskabet** til et barn registreret eller fastslået ved anerkendelse eller afgørelse, kan ~~moderen den fødende eller hendes dennes~~ dødsbo, barnets værge eller dødsbo, ~~faderen eller hans dødsbo eller medmoderen eller hendes~~ **eller den anden forælder eller dennes** dødsbo inden 3 år efter barnets fødsel anmode om, at sagen genoptages, hvis der er fremkommet oplysninger om omstændigheder, der kan antages at ville give sagen et andet udfald, eller der i øvrigt er særlig anledning til at antage, at sagen vil få et andet udfald.

Stk. 2. Ved afgørelser efter stk. 1 tillægges det navnlig betydning,

- 1) hvor lang tid der er gået siden barnets fødsel,
- 2) om ~~faderen~~ **forælderen** med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der rejser tvivl om, hvorvidt ~~han~~ **vedkommende** er ~~far~~ **forælder** til barnet, har anerkendt barnet ved at behandle det som sit,
- 3) om ~~medmoderen med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der rejser tvivl om, hvorvidt hun er medmor til barnet, har anerkendt barnet ved at behandle det som sit,~~
- 4) om ~~moderen den fødende~~ med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der er nævnt i nr. 2 og 3, har ladet ~~faderen eller medmoderen~~ **den anden forælder** behandle barnet som sit,
- 5) om en part med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der rejser tvivl om, hvem der er barnets ~~far eller medmor~~ **anden forælder**, ikke inden rimelig tid har anmodet om genoptagelse, og
- 6) om barnet kan forventes at ville få en ~~far eller en medmor~~ **forælder**, hvis sagen genoptages.

§ 25. Genoptagelse efter §§ 23 og 24 kan efter udløbet af fristen i disse bestemmelser tillades, hvis der kan anføres ganske særlige grunde til, at anmodningen ikke er fremsat

tidligere, omstændighederne i øvrigt i høj grad taler for genoptagelse og det må antages, at en fornyet behandling af sagen ikke vil medføre væsentlige ulemper for barnet.

§ 26. Ved genoptagelse af en sag efter §§ 21-25 finder kapitel 2 og 3 tilsvarende anvendelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En ~~mand~~ **person**, der tidligere har været part i sagen, men som efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser eller bevis om, hvorvidt ~~han~~ **vedkommende** har haft seksuelt forhold til ~~moderen~~ **den fødende og har kunne befrugte denne** i den periode, hvor ~~han~~ **denne** blev gravid, ikke er blevet anset som barnets ~~far~~ **forælder**, kan ikke mod sin vilje inddrages på ny. Dette gælder dog ikke, hvis ~~han~~ **vedkommende** har afgivet falsk forklaring om forhold af betydning for sagen eller der med ~~hans~~ **vedkommendes** viden er sket identitetsforveksling, ombytning af genetisk materiale eller anden tilsvarende fejl.

Kapitel 5

*Faderskab, medmoderskab og moderskab **Forældreskab** ved assisteret reproduktion*

Faderskab og medmoderskab

§ 27. Er en ~~kvinde~~ **person** blevet behandlet med assisteret reproduktion af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar, anses ~~hendes~~ **dennes** ægtefælle, registrerede partner eller partner som barnets ~~far eller medmor~~ **forælder**, hvis denne har givet samtykke til behandlingen og barnet må antages at være blevet til ved denne, jf. dog § 27 d. Samtykket skal være skriftligt og indeholde en erklæring om, at ~~manden skal være barnets far, eller at kvinden skal være barnets medmor~~ **ægtefællen, den registrerede partner eller partneren skal være barnets forælder**.

§ 27 a. Er en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner eller en kvindelig partner, blevet behandlet med assisteret reproduktion med en kendt mands sæd af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar, anses manden som barnets, hvis barnet må antages at være blevet til ved denne behandling og manden skriftligt har erklæret at han skal være barnets far, jf. dog stk. 2. Ægtefællen, den registrerede partner eller partneren¹⁸ til den kvinde, der skal behandles, skal have givet skriftligt samtykke til behandlingen.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis de tre parter, der er nævnt i stk. 1, skriftligt erklærer, at ægtefællen, den registrerede partner eller partneren til den kvinde, der skal behandles, skal være barnets medmor. Herefter anses ægtefællen, den registrerede partner eller partneren som barnets medmor.¹⁹

§ 27 b. I situationer, der ikke er omfattet af §§ 27 eller 27 a, anses en sæddonor som far til et barn, der med hans sæd er blevet til ved behandling med assisteret reproduktion af en anden kvinde end hans ægtefælle eller partner, hvis

- 1) den assisterede reproduktion er foretaget af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar,
- 2) han skriftligt har givet samtykke til, at en bestemt kvinde modtager behandlingen,
- 3) barnet må antages at være blevet til ved denne og

¹⁸ Dette svarer til lovudkastets § 1, nr. 17

¹⁹ Se ny § 27 d

4) han skriftligt har erklæret, at han skal være barnets far.²⁰

§ 27 c. I sager, der ikke er omfattet af §§ 27, 27 a, 27 b 27 d eller 28, anses en sæddonor som far **forælder** til et barn, der med hans **vedkommendes** sæd er blevet til ved assisteret reproduktion **af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar**, medmindre sæden er anvendt uden hans **vedkommendes** viden eller efter hans **vedkommendes** død.

§ 27 d. I sager, der ikke er omfattet af § 27, kan behandling med assisteret reproduktion af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar finde sted, under forudsætning af, at der er indhentet en intentionserklæring i henhold til §§ 2 b eller 2 c. Dokumentation²¹ for intentionserklæring skal være skriftlig. De personer, der efter erklæringen skal anses som forældre, anses som forældre til et barn, der er blevet til ved behandlingen.

§ 28. Medmindre andet følger af § 27, ~~§ 27 a, stk. 1, eller § 27 b~~ eller **§ 27 d**, anses en sæddonor ikke som far **forælder** til et barn, der med hans **vedkommendes** sæd er blevet til ved assisteret reproduktion, hvis sæden er doneret til et vævscenter, der distribuerer sæd, en sundhedsperson eller en person, der arbejder under en sundhedspersons ansvar.

§ 29. Bestemmelserne i kapitel 1-4 finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

~~Moderskab~~ **Den fødendes forældreskab**

§ 30. Den kvinde **person**, som føder et barn, der er blevet til ved assisteret reproduktion, anses for ~~mor~~ **forælder** til barnet²².

[Herefter følger bestemmelse om svangerskabsdonation (surrogatmoderskab) og en række mere tekniske bestemmelser, herunder ikrafttrædelsesbestemmelser. Disse medtages ikke i nærværende gennemskrivning, men hører med til loven.]

²⁰ Se ny § 27 d

²¹ Sundhedspersonen skal sikre sig, at der findes en intentionserklæring hos Familieretshuset og opbevarer dokumentationen herfor.

²² Det skal bemærkes, at LGBT komiteen går ind for altruistisk svangerskabsdonation. Årsagen til at tage bestemmelsen med her er, at holde forslaget inden for rammerne af det fremsendte udkast.

BILAG B

Forklaring

Teksten af den gældende børnelov med ~~sletninger~~ og ~~tilføjelser~~. Der er endvidere tilføjet forklarende fodnoter. Denne version adskiller sig kun lidt fra versionen i bilag A. Forskellene er fremhævet med blå skrift. Indholdsmæssigt adskiller de to forslag sig alene derved, at der i nedenstående opereres med mere end to juridiske forældre.

Gennemskrivning af børneloven så den omfatter hjemmeinsemination, transpersoners forældreskab og mulighed for mere end to juridiske forældre

Kapitel 1

Registrering af ~~faderskab~~ forældreskab i forbindelse med fødslen

§ 1.²³ Fødes et barn af en kvinde, der er gift med en mand, anses ægtemanden som ~~far~~ **forælder** til barnet, jf. dog stk. 2. Registrering af ~~faderskabet~~ **forældreskabet** foretages af personregisterføreren i forbindelse med registreringen af barnets fødsel.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) ægtefællerne ved barnets fødsel er separerede,
- 2) ~~moderen~~ **kvinden** inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har haft en anden ægtefælle eller en registreret partner uden at være separeret eller
- 3) begge ægtefæller anmoder om, at der rejses faderskabssag.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis ægtemanden er død inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3, jf. stk. 1, gælder ikke, hvis

- 1) ægtefællerne på dødstidspunktet var separerede,
- 2) ~~moderen~~ **kvinden** inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har haft en anden ægtefælle eller en registreret partner uden at være separeret eller
- 3) ~~moderen~~ **kvinden** anmoder om, at der rejses ~~faderskabssag~~ **forældreskabssag**.

§ 1 a. Fødes et barn af en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner, registreres sæddonor som far til barnet, når betingelserne i § 27 a, stk. 1, er opfyldt, jf. dog stk. 3. Registrering af ~~faderskabet~~ foretages af Familieretshuset i forbindelse med barnets fødsel.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis sæddonoren er død før barnets fødsel, men efter at moderen har modtaget behandling med assisteret reproduktion.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke, hvis

- 1) ~~moderen~~ inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med en anden end den kvinde, der har givet samtykke efter § 27 eller § 27 a, stk. 1, uden at være separeret eller
- 2) en part, der er omfattet af § 27 a, anmoder om, at der rejses sag om faderskab eller ~~medmoderskab~~.²⁴

²³ Dette er den almindelige *pater est*-regel for par af modsat køn. Da det angives, at det er en kvinde, der har født barnet, fremgår det implicit, at der ikke kan være tale om en transkvinde.

²⁴ En far skal ikke italesættes som en sæddonor.

§ 2.²⁵ Fødes et barn af en ugift kvinde, anses en mand som far **forælder** til barnet, hvis han og moderen **kvinden** skriftligt erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Registrering af **faderskabet forældreskabet** foretages af personregisterføreren i forbindelse med registrering af barnets fødsel.

Stk. 2. Hvis et barn er dødfødt eller dør, før registreringen af barnets fødsel finder sted, kan en mand i forbindelse med registreringen af barnets fødsel registreres som far til barnet, hvis han og moderen sammen skriftligt erklærer, at de ønsker ham registreret som faderen.²⁶

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke, hvis

- 1) moderen **kvinden** inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har haft en anden ægtefælle eller en registreret partner uden at være separeret, eller
- 2) en eller begge parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål eller,
- 3) den fødende har afgivet en intentionserklæring med en anden person.

§ 2 a.²⁷ Fødes et barn i en situation, der ikke er omfattet af §§ 1 eller 2 anses en, to eller tre²⁸ personer som forældre til barnet, hvis disse og den fødende skriftligt erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Registrering af **forældreskabet** foretages af personregisterføreren i forbindelse med registrering af barnets fødsel.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) den fødende inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift med eller i registreret partnerskab med en anden person uden at være separeret,
- 2) en eller begge parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål eller
- 3) den fødende har afgivet en intentionserklæring med en anden person.

§ 2 b.²⁹ Har en fødende sammen med en, to eller tre personer forud for befrugtningen, gennem en intentionserklæring givet samtykke til befrugtning med en af disses sæd, anses disse som forældre til barnet, hvis de i intentionserklæringen har erklæret at skulle være forældre sammen med den fødende. Er den fødende gift eller i registreret partnerskab, skal ægtefællen eller den registrerede partner tiltræde intentionserklæringen og samtykke til behandlingen.³⁰

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) den fødende er en kvinde, der er gift med en mand eller har en mandlig partner,
- 2) den fødende eller inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift med eller i registreret partnerskab med en anden person uden at være separeret,
- 3) en eller begge parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål eller
- 4) den fødende har afgivet en intentionserklæring med en anden person.

²⁵ Dette er den almindelige erklæringsregel for par af modsat køn. Da det angives, at det er en kvinde, der har født barnet, fremgår det implicit, at der ikke er tale om en transkvinde. §§ 1 og 2 udgør fundamentet for børneloven af 2002, og ånden heri er således bevaret. Den eneste substantielle ændring er tilføjelsen af, at en intentionserklæring går forud for en omsorgs- og ansvarserklæring. §§ 1 og 2 dækker majoritetsfamilierne.

²⁶ Bestemmelsen flyttes til en ny § 3 d.

²⁷ Denne paragraf er en generaliseret erklæringsbestemmelse, som også omfatter par af samme køn og transpersoner. § 2 er i og for sig indeholdt i § 2 a, men er alligevel opretholdt særskilt. Dette ud fra en betragtning om at bevare de bestemmelser, der i dag dækker størsteparten af barnefødsler i Danmark.

²⁸ Årsagen til denne afgrænsning er for at dække de typiske regnbuefamilier: To enlige, en enlig og et par eller to par.

²⁹ Dette er bestemmelsen for situationen, hvor den person, hvis sæd anvendes ved befrugtningen, skal være forælder.

³⁰ Andet punktum har betydning i det tilfælde, ægtefællen ikke skal være juridisk forælder.

§ 2 c.³¹ Har den fødende sammen med en, to eller tre personer og en sæddonor forud for befrugtningen, gennem en intentionserklæring givet samtykke til befrugtning med donors sæd og erklæret, at disse sammen med den fødende skal være forældre til barnet, anses disse som forældre til barnet.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) den fødende inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift med eller i registreret partnerskab med en anden person uden at være separeret,
- 2) en eller flere parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål eller
- 3) den fødende har afgivet en intentionserklæring med en anden person.

§ 2 d. En intentionserklæring skal indeholde samtykke til befrugtning og udpege, hvem der skal være forældre til barnet. Erklæringen skal være skriftlig og afgivet til Familieretshuset.

Stk. 2. En intentionserklæring kan før befrugtning trækkes tilbage af en part i erklæringen. Efter befrugtning kan en intentionserklæring ikke trækkes tilbage. En tilbagetrækning af en intentionserklæring mindre end 10 måneder før barnets fødsel er ugyldig.

Stk. 3. En tilbagetrækning af intentionserklæringen meddeles af Familieretshuset til alle parter i erklæringen.

§ 3. Er faderskab **forældreskab** før barnets fødsel anerkendt efter § 14, stk. 1, stk. 2, nr. 1, eller stk. 4, nr. 1, kan det på dette grundlag registreres af personregisterføreren i forbindelse med registreringen af barnets fødsel.

Kapitel 1 a

Registrering af medmoderskab i forbindelse med fødslen

§ 3 a. Fødes et barn af en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner, registreres ægtefællen eller partneren som medmor til barnet, når betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 2. Registreringen af medmoderskabet foretages af Familieretshuset i forbindelse med barnets fødsel.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

- 1) ægtefællerne eller de registrerede partnere ved barnets fødsel er separerede,
- 2) moderen inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med en anden mand eller kvinde uden at være separeret eller
- 3) begge ægtefæller eller registrerede partnere anmoder om, at der rejses sag om faderskab eller medmoderskab.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis ægtefællen eller den registrerede partner er død før barnets fødsel, men efter at moderen har modtaget behandling med assisteret reproduktion, og betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Bestemmelsen i stk. 3, jf. stk. 1, gælder ikke, hvis

- 1) ægtefællerne eller de registrerede partnere på dødstidspunktet var separerede,
- 2) moderen inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med en anden mand eller kvinde uden at være separeret eller

³¹ Dette er bestemmelsen for situationen, hvor befrugtning sker med en kendt donors sæd, og sæddonor ikke skal være forælder til barnet. Bestemmelsen inkluderer par af samme køn og par af modsat køn, gifte såvel som ugifte.

3) moderen anmoder om, at der rejses sag om faderskab eller medmoderskab.

§ 3 b. Fødes et barn af en ugift kvinde, anses en kvinde som medmor til barnet, hvis hun og moderen skriftligt erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet, og betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 3. Registreringen af medmoderskabet foretages af Familieretshuset i forbindelse med fødslen.

Stk. 2. Hvis barnet er dødfødt eller dør, før registreringen af barnets fødsel finder sted, kan en kvinde i forbindelse med registreringen af barnets fødsel registreres som medmor til barnet, hvis hun og moderen skriftligt erklærer, at de ønsker hende registreret som medmor, og betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder ikke, hvis

- 1) moderen inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med en anden mand eller kvinde uden at være separeret eller
- 2) en eller begge parter på tidspunktet for erklæringen er umyndig eller under værgemål.

§ 3 c. Er medmoderskab før barnets fødsel anerkendt efter § 14, stk. 1, kan det på dette grundlag registreres af personregisterføreren i forbindelse med registreringen af barnets fødsel.

§ 3 d. Hvis et barn er dødfødt eller dør, før registreringen af barnets fødsel finder sted, kan en, to eller tre personer i forbindelse med registreringen af barnets fødsel registreres som forældre til barnet, hvis disse og moderen sammen skriftligt erklærer, at de ønsker disse registreret som forældre.

Kapitel 2³²

Sag om faderskab og medmoderskab *forældreskab*

Sagens begyndelse

§ 4. Inden barnets fødsel kan sag rejses af moderen *den gravide* eller af Familieretshuset.

§ 5. Er faderskab eller medmoderskab *forældreskab* registreret efter kapitel 1 eller 1 a eller anerkendt ved Familieretshuset, kan sag inden 6 måneder efter barnets fødsel rejses af moderen, faderen, medmoderen *en af barnets forældre* eller barnets værge.

Stk. 2. Er faderskab *forældreskab* registreret efter §§ 1 eller 1 a *2 b for en person, er er gift eller i et registreret parforhold, eller er medmoderskab registreret efter § 3 a*, kan sag inden for samme frist rejses af faderens eller medmoderens *den ikke fødende forælders* dødsbo, medmindre faderen eller medmoderen *denne* må anses for at have anerkendt barnet som sit.

§ 6. En *mand person*, som har haft seksuelt forhold til *og har kunnet befrugte moderen den fødende* i den periode, hvor hun *denne* blev gravid, har ret til at få prøvet, om *vedkommende* er barnets *far forælder*, jf. dog stk. 2 og § 10. Anmodningen herom skal være skriftlig og skal fremsættes inden 6 måneder efter barnets fødsel, medmindre der på tidspunktet for anmodningen verserer en sag om faderskab eller medmoderskab *forældreskab*.

Stk. 2. Er en *mand person* registreret som barnets *far forælder*, eller er en kvinde registreret som barnets medmor, kan der ikke rejses faderskabssag *forældreskabssag* efter stk. 1, jf. dog §§

³² Det bemærkes, at kapitlerne 2, 3 og 4 i det store og hele er uforandrede i forhold til forslaget i bilag A. Alle forældrene er ens stillede, og når der tales om en forælder, så referer dette blot til en af dem.

6 a og 6 b. Uanset 1. pkt. kan en ~~mand~~ **person** dog rejse faderskabssag **forældreskabssag**, hvis ~~han~~ **denne** i den periode, hvor ~~moderen~~ **den fødende** blev gravid, var gift med ~~moderen~~ **vedkommende** uden at være separeret eller levede i et fast samlivsforhold med ~~hende~~ **denne**.

§ 6 a. En ~~mand eller kvinde~~ **person**, som har afgivet samtykke eller erklæring efter §§ 2 b, 2 c eller 27, kan rejse sag om faderskab eller medmoderskab **forældreskab**. § 6, stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 6 b. En ~~mand~~ **person**, som inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift med ~~moderen~~ **den fødende** uden at være separeret, skal snarest muligt have skriftlig meddelelse om barnets fødsel med vejledning om sin ret til at rejse faderskabssag **forældreskabssag**. Det gælder dog ikke, hvis ~~han~~ **vedkommende** allerede er part i sagen.

~~Stk. 2. En kvinde, som inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har været gift eller registreret partner med moderen uden at være separeret, skal snarest muligt have skriftlig meddelelse om barnets fødsel med vejledning om sin ret til at rejse medmoderskabssag. Det gælder dog ikke, hvis kvinden allerede er part i sagen.~~

§ 7. Er faderskab eller medmoderskab **forældreskabs** ikke registreret, og er der ikke rejst sag af andre, rejser Familieretshuset sag, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Er barnet dødt, skal faderskab eller medmoderskab **forældreskab** kun søges fastslået, hvis ~~moderen~~ **den fødende** eller nogen, som har retlig interesse i det, anmoder om det.

Sagens behandling³³

§ 8. ~~Moderen~~ **Den fødende** skal oplyse, hvem der er eller kan være barnets ~~far~~ **forældre**. ~~Hun~~ **Den fødende** skal endvidere oplyse, om ~~hun~~ **vedkommende** er blevet behandlet med assisteret reproduktion, hvis barnet kan være blevet til ved denne behandling, og i givet fald oplyse, hvem der har samtykket til behandlingen. 1. og 2. pkt. gælder ikke, hvis stk. 2-4 finder anvendelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke ved anerkendelse af faderskab eller medmoderskab **forældreskab** efter § 14, stk. 1.

Stk. 3. Er faderskab **forældreskab** registreret efter kapitel 1, eller er faderskab **forældreskab** efter barnets fødsel anerkendt efter § 14, stk. 1, gælder stk. 1 kun, hvis det fastslås eller må anses for væsentligt bestyrket, at den ~~mand~~ **person**, der er registreret som barnets ~~far~~ **forælder**, eller som har anerkendt faderskabet **forældreskabet**, ikke er barnets ~~far~~ **forælder**, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Er ~~moderen~~ **den fødende** blevet behandlet med assisteret reproduktion, og er faderskab eller medmoderskab **forældreskab** registreret efter kapitel 1 eller 1 a, eller er faderskab eller medmoderskab **forældreskab** anerkendt efter barnets fødsel efter § 14, stk. 1, gælder stk. 1 kun, hvis det må anses for væsentligt bestyrket, at barnet ikke er blevet til ved denne behandling.

Stk. 5. Giver ~~moderen~~ **den fødende** ikke de oplysninger, der fremgår af stk. 1, skal ~~hun~~ **vedkommende** vejledes om, hvilken betydning dette vil kunne få for ~~hende~~ **denne** og barnet.

§ 9. Sagens parter er

- 1) barnet eller dets dødsbo,
- 2) ~~moderen~~ **den fødende** eller ~~hendes~~ **dennes** dødsbo,
- 3) en ~~mand~~ **person**, der er registreret som ~~far~~ **forælder** eller har anerkendt faderskabet **forældreskabet**, eller ~~hans~~ **dennes** dødsbo,

³³ Der er ikke nogen substantielle ændringer i denne sektion, blot en sproglig tilpasning.

4) en ~~mand~~ **person**, der efter ~~moderens~~ **den fødendes** oplysninger er eller kan være barnets far **forælder**, jf. § 8, eller hans dødsbo,

5) en mand, der har ret til at få prøvet, om han er barnets far, jf. §§ 6 eller 6 a, eller hans dødsbo,

6) ~~en kvinde, der er registreret som medmor eller har anerkendt medmoderskabet, eller hendes dødsbo og~~³⁴

7) ~~en kvinde, der har ret til at få prøvet, om hun er barnets medmor, jf. § 6 a, eller hendes dødsbo.~~³⁵

8) **en person, der har afgivet en intentionserklæring, jf. §§ 2 b eller 2 c.**

Stk. 2. Er ~~moderen~~ **den fødende** død, inddrager Familieretshuset efter anmodning fra barnets værge en ~~mand eller kvinde~~ **person** som part, hvis det antageliggøres, at ~~manden~~ **vedkommende** er eller kan være barnets far **forælder**, eller at kvinden er eller kan være barnets medmor.

§ 10. Er barnet blevet til ved et strafbart forhold, kan den ~~mand~~ **person**, der har begået forholdet, ikke blive barnets far **forælder**, hvis afgørende hensyn til barnet taler imod det.

§ 11. Familieretshuset opfordrer ~~moderen~~ **den fødende** og de ~~mænd~~ **personer**, som er parter i sagen, til at medvirke ved retsgenetiske undersøgelser, hvis det kan have betydning for sagen.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 kan anvendes over for andre end sagens parter, hvis det må antages at være af afgørende betydning for sagen.

§ 12. Familieretshuset kan bestemme, at en ~~mand~~ **person**, der utvivlsomt ikke er barnets far **forælder**, og at en ~~kvinde, der utvivlsomt ikke kan anses som barnets medmor~~, skal udtræde af sagen.

§ 13. Anerkendes faderskab eller medmoderskab **forældreskab** ikke efter § 14, træffes der afgørelse herom efter kapitel 3.

*Anerkendelse af faderskab og medmoderskab **forældreskab***

§ 14. En ~~mand~~ **person** kan anerkende faderskabet **forældreskabet** til et barn, hvis ~~han~~ **denne** og ~~moderen~~ **den fødende** erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Det gælder dog ikke, hvis ~~moderen~~ **den fødende** inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel eller forventede fødsel har været gift eller har haft en registreret partner uden at være separeret. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse på ~~en kvindes anerkendelse af medmoderskabet til et barn, hvis betingelserne i § 27 eller § 27 a, stk. 2, er opfyldt~~ **en persons anerkendelse af forældreskabet, hvis betingelserne i §§ 2 b, 2 c, 27 eller 27 c.**

Stk. 2. En ~~mand~~ **person**, som har haft seksuelt forhold til ~~og kunne befrugte barnets mor~~ **den fødende** i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid, kan anerkende faderskabet **forældreskabet**, hvis

- 1) ~~moderen~~ **den fødende** efter det oplyste i denne periode ikke har haft seksuelt forhold til andre ~~mænd~~ **personer, der kunne befrugte denne**, og ~~hun~~ **vedkommende** ikke er blevet behandlet med assisteret reproduktion med donorsæd fra en anden ~~mand~~ **person** eller
- 2) ~~han~~ **vedkommende** utvivlsomt er barnets far **forælder**.

Stk. 3. Har ~~moderen~~ **den fødende** i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid, haft seksuelt forhold til andre ~~mænd~~ **personer, der kunne befrugte denne**, eller er ~~hun~~ **denne** blevet

³⁴ Udgår da den er omfattet af 3)

³⁵ Udgår da den er omfattet af 5)

behandlet med assisteret reproduktion med donorsæd fra en anden ~~mand~~ **person**, kan en ~~mand~~ **person** anerkende faderskabet **forældreskabet**, hvis ~~han~~ **vedkommende** og ~~moderen~~ **den fødende** erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Anerkendelsen skal tiltrædes af sagens øvrige parter.

Stk. 4. En ~~mand~~ **person**, der efter § 27, § 27 a, stk. 1, eller § 27 b §§ 2 b, 2 c, 27 eller 27 c anses som barnets ~~far~~ **forælder**, kan anerkende faderskabet **forældreskabet**, hvis

1) ~~moderen~~ **den fødende** efter det oplyste i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid, ikke har haft seksuelt forhold til andre ~~mænd~~ **personer, der kunne befrugte denne**, og ~~hun~~ **denne** ikke er blevet behandlet med assisteret reproduktion med donorsæd fra en anden ~~mand~~ **person** eller

2) ~~han~~ **vedkommende** utvivlsomt er barnets ~~far~~ **forælder**.

Stk. 5. En kvinde, der efter § 27 eller § 27 a, stk. 2, anses som barnets medmor, kan anerkende medmoderskabet, hvis moderen efter det oplyste i den periode, hvor hun blev gravid, ikke har haft seksuelt forhold til en mand og hun ikke er blevet behandlet med assisteret reproduktion med samtykke fra andre, jf. §§ 27, 27 a eller 27 b.³⁶

Stk. 6. Har moderen i den periode, hvor hun blev gravid, haft seksuelt forhold til en mand, kan en kvinde, der efter § 27 eller § 27 a, stk. 2, anses som barnets medmor, anerkende medmoderskabet, hvis hun og moderen erklærer, at de sammen vil varetage omsorgen og ansvaret for barnet. Dette gælder også i tilfælde, hvor moderen i den periode, hvor hun blev gravid, er blevet behandlet med assisteret reproduktion, og hvor en anden har givet samtykke til behandlingen og erklæret at ville være far eller medmor til barnet, jf. §§ 27, 27 a eller 27 b. Anerkendelsen skal tiltrædes af sagens øvrige parter.

Stk. 7. Anerkendelse efter stk. 1-~~6~~ skal ske skriftligt. Anerkendelse efter stk. 3 og ~~6~~ kan kun ske under et møde i Familieretshuset.

Stk. 8. Er en af parterne frataget den retlige handleevne efter værgemålslovens § 6, kan der ikke ske anerkendelse efter stk. 1-~~6~~. Er den, der anerkender faderskabet **forældreskabet** eller medmoderskabet, umyndig som følge af mindreårighed, skal værgeren samtykke i anerkendelsen. Retsplejelovens § 257, stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 9. Inden anerkendelse efter stk. 1-~~6~~ skal den ~~mand~~ **person**, som anerkender faderskabet **forældreskabet**, eller den kvinde, der anerkender medmoderskabet, være gjort bekendt med retsvirkningerne af anerkendelsen og med, at sagen kan kræves afgjort ved retten.

Stk. 10. ~~Faderskab eller medmoderskab~~ **Forældreskab** kan ikke inden barnets fødsel anerkendes efter stk. 2, nr. 2, stk. 3, stk. 4, nr. 2, ~~stk. 5 og 6~~.

Kapitel 3

Afgørelse om ~~faderskab og medmoderskab~~ **forældreskab**

§ 15. (Ophævet)

Familierettens behandling af sager om faderskab og medmoderskab

§ 16. ~~Moderen~~ **Den fødende** har pligt til at møde i retten og afgive forklaring om, hvem der er eller kan være barnets ~~far~~ **forældre**, og om ~~hun~~ **den fødende** er blevet behandlet med assisteret reproduktion, hvis barnet kan være blevet til ved denne behandling, og i givet fald hvem der har samtykket til behandlingen. § 8, stk. 2-5, finder tilsvarende anvendelse.

³⁶ Udgår, da situationen er omfattet af stk. 4.

§ 17. Retten inddrager de ~~mænd og de kvinder~~ **parter**, der er nævnt i § 9, og andre ~~mænd eller kvinder~~ **personer**, der efter det oplyste kan være henholdsvis far eller medmor **forælder** til barnet. §§ 6 b, 10 og 12 finder tilsvarende anvendelse.

§ 18. Retten træffer bestemmelse om gennemførelse af retsgenetiske undersøgelser af sagens parter, hvis det kan have betydning for sagen. § 11, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 19. ~~Faderskab og medmoderskab~~ **Forældreskab** kan anerkendes over for retten. § 14 finder tilsvarende anvendelse.

*Afgørelse om ~~faderskab og medmoderskab~~ **forældreskab***

§ 20. Der træffes afgørelse om, at en ~~mand~~ **person** er far **forælder**, hvis ~~han~~ **denne** efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser utvivlsomt er barnets far **forælder**.

Stk. 2. I andre tilfælde træffes der afgørelse om, at en ~~mand~~ **person** er far **forælder**, hvis ~~han~~ **vedkommende** har haft seksuelt forhold til ~~moderen~~ **den fødende** i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid, og der ikke foreligger omstændigheder, der gør det usandsynligt, at ~~han~~ **vedkommende** er barnets far **forælder**. Har ~~moderen~~ **den fødende** i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid, haft seksuelt forhold til andre ~~mænd~~ **personer, der kunne befrugte denne**, er det endvidere en betingelse, at

- 1) ingen af disse efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser er barnets far **forældre** eller
- 2) det er overvejende sandsynligt, at ingen af disse er barnets far **forælder**.

Stk. 3. Ved afgørelser efter stk. 2, 2. pkt., nr. 2, tillægges det betydning, om ~~moderen~~ **den fødende** har været gift med eller levet sammen med en af ~~mændene~~ **personerne** i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid.

~~Stk. 4. Der kan træffes afgørelse om, at en kvinde er medmor, hvis hun efter § 27 eller § 27 a, stk. 2, anses som medmor til barnet.~~

~~Stk. 5. Der kan træffes afgørelse om, at en mand er far, hvis han efter § 27, § 27 a, stk. 1, eller §§ 27 b eller 27 c anses som far til barnet.~~

Stk. 6. Der kan træffes afgørelse om, at en person er forælder, hvis vedkommende efter §§ 2 b, 2 c, 27 eller 27 c anses som forælder til barnet.

Kapitel 4

Genoptagelse

§ 21. Er ~~faderskabet eller medmoderskabet~~ **forældreskabet** til et barn ikke registreret eller fastslået ved anerkendelse eller afgørelse, genoptages sagen efter anmodning fra ~~moderen~~ **den fødende** eller ~~hendes dennes~~ dødsbo, barnet eller dets værge eller dødsbo, en ~~mand~~ **person**, som har ret til at få prøvet, om ~~han~~ **vedkommende** er barnets far **forælder** efter § 6 eller § 6 a, ~~eller en kvinde, som har ret til at få prøvet, om hun er barnets medmor efter § 6 a.~~

Stk. 2. Genoptagelse kan kun finde sted, hvis det antageliggøres, at en bestemt ~~mand~~ **person** kan blive barnets far **forælder**, ~~eller at en bestemt kvinde kan blive barnets medmor.~~

Stk. 3. Er barnet myndigt, kan sagen ikke genoptages mod dets vilje.

§ 22. Er ~~faderskabet~~ **forældreskabet** til et barn registreret eller fastslået ved anerkendelse eller afgørelse, genoptages sagen, ~~hvis moderen eller hendes dødsbo, forældrene eller deres respektive dødsboer og barnet eller dets værge eller dødsbo og faderen eller hans dødsbo i enighed anmoder om det.~~

~~Stk. 2. Er medmoderskabet til et barn registreret eller fastslået ved anerkendelse eller afgørelse, genoptages sagen, hvis moderen eller hendes dødsbo, barnet eller dets værge eller dødsbo og medmoderen eller hendes dødsbo i enighed anmoder om det.~~

~~Stk. 3. Genoptagelse efter stk. 1 eller 2 kan kun finde sted, hvis det sandsynliggøres, at en mand **person** kan blive barnets far, eller at en kvinde kan blive barnets medmor **forælder**.~~

§ 23. Er der i forbindelse med registreringen af faderskabet eller medmoderskabet **forældreskabet** sket fejl, der kan have betydning for, hvem der er registreret som far eller medmor **forælder**, kan moderen **den fødende** eller hendes **dennes** dødsbo, barnets værge eller dødsbo, den registrerede far **forælder** eller hans **dennes** dødsbo, den registrerede medmor eller hendes dødsbo eller en mand eller kvinde **person**, der på grund af fejlen ikke er blevet registreret som far eller medmor **forælder** til barnet, eller dennes dødsbo inden 3 år efter barnets fødsel forlange sagen genoptaget.

~~Stk. 2. Sag efter stk. 1 kan ikke rejses af faderen **en forælder** eller hans **dennes** dødsbo eller af medmoderen eller hendes dødsbo, hvis han eller hun **vedkommende** med kendskab til eller formodning om fejlen har anerkendt barnet ved at behandle det som sit. Sag kan heller ikke rejses af moderen **den fødende** eller hendes **dennes** dødsbo, hvis hun **vedkommende** med kendskab til eller formodning om fejlen har ladet faderen eller medmoderen **den anden forælder** behandle barnet som sit.~~

~~Stk. 3. En sag skal genoptages efter anmodning fra en mand eller en kvinde **person**, som efter § 6 b skal have meddelelse om barnets fødsel, hvis meddelelsen ikke er kommet frem til den pågældende inden 5 måneder efter fødslen. Anmodningen skal fremsættes uden ugrundet ophold, efter at den pågældende har fået kendskab til barnets fødsel, og senest 3 år efter fødslen.~~

§ 24. Er faderskabet eller medmoderskabet **forældreskabet** til et barn registreret eller fastslået ved anerkendelse eller afgørelse, kan moderen **den fødende** eller hendes **dennes** dødsbo, barnets værge eller dødsbo, faderen eller hans dødsbo eller medmoderen eller hendes **eller en anden forælder eller dennes** dødsbo inden 3 år efter barnets fødsel anmode om, at sagen genoptages, hvis der er fremkommet oplysninger om omstændigheder, der kan antages at ville give sagen et andet udfald, eller der i øvrigt er særlig anledning til at antage, at sagen vil få et andet udfald.

~~Stk. 2. Ved afgørelser efter stk. 1 tillægges det navnlig betydning,~~

- ~~1) hvor lang tid der er gået siden barnets fødsel,~~
- ~~2) om faderen **forælderen** med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der rejser tvivl om, hvorvidt han **vedkommende** er far **forælder** til barnet, har anerkendt barnet ved at behandle det som sit,~~
- ~~3) om medmoderen med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der rejser tvivl om, hvorvidt hun er medmor til barnet, har anerkendt barnet ved at behandle det som sit,~~
- ~~4) om moderen **den fødende** med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der er nævnt i nr. 2 og 3, har ladet faderen eller medmoderen **den anden forælder** behandle barnet som sit,~~
- ~~5) om en part med kendskab til eller formodning om de omstændigheder, der rejser tvivl om, hvem der er barnets far eller medmor **anden forælder**, ikke inden rimelig tid har anmodet om genoptagelse, og~~
- ~~6) om barnet kan forventes at ville få en far eller en medmor **forælder**, hvis sagen genoptages.~~

§ 25. Genoptagelse efter §§ 23 og 24 kan efter udløbet af fristen i disse bestemmelser tillades, hvis der kan anføres ganske særlige grunde til, at anmodningen ikke er fremsat tidligere, omstændighederne i øvrigt i høj grad taler for genoptagelse og det må antages, at en fornyet behandling af sagen ikke vil medføre væsentlige ulemper for barnet.

§ 26. Ved genoptagelse af en sag efter §§ 21-25 finder kapitel 2 og 3 tilsvarende anvendelse, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En ~~mand~~ **person**, der tidligere har været part i sagen, men som efter udfaldet af retsgenetiske undersøgelser eller bevis om, hvorvidt ~~han~~ **vedkommende** har haft seksuelt forhold til ~~moderen~~ **den fødende og har kunne befrugte denne** i den periode, hvor ~~hun~~ **denne** blev gravid, ikke er blevet anset som barnets ~~far~~ **forælder**, kan ikke mod sin vilje inddrages på ny. Dette gælder dog ikke, hvis ~~han~~ **vedkommende** har afgivet falsk forklaring om forhold af betydning for sagen eller der med ~~hans~~ **vedkommendes** viden er sket identitetsforveksling, ombytning af genetisk materiale eller anden tilsvarende fejl.

Kapitel 5

*Faderskab, medmoderskab og moderskab **Forældreskab** ved assisteret reproduktion*

Faderskab og medmoderskab

§ 27. Er en ~~kvinde~~ **person** blevet behandlet med assisteret reproduktion af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar, anses ~~hendes~~ **dennes** ægtefælle, registrerede partner eller partner som barnets ~~far eller medmor~~ **forælder**, hvis denne har givet samtykke til behandlingen og barnet må antages at være blevet til ved denne, jf. dog § 27 a, stk. 1. Samtykket skal være skriftligt og indeholde en erklæring om, at ~~manden skal være barnets far, eller at kvinden skal være barnets medmor~~ **ægtefællen, den registrerede partner eller partneren skal være barnets forælder**.

§ 27 a. Er en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner eller en kvindelig partner, blevet behandlet med assisteret reproduktion med en kendt mands sæd af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar, anses ~~manden som barnets far, hvis barnet må antages at være blevet til ved denne behandling og manden skriftligt har erklæret at han skal være barnets far, jf. dog stk. 2. Ægtefællen, den registrerede partner eller partneren til den kvinde, der skal behandles, skal have givet skriftligt samtykke til behandlingen.~~

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis de tre parter, der er nævnt i stk. 1, skriftligt erklærer, at ægtefællen, den registrerede partner eller partneren til den kvinde, der skal behandles, skal være barnets medmor. Herefter anses ægtefællen, den registrerede partner eller partneren som barnets medmor.³⁷

§ 27 b. I situationer, der ikke er omfattet af §§ 27 eller 27 a, anses en sæddonor som far til et barn, der med hans sæd er blevet til ved behandling med assisteret reproduktion af en anden kvinde end hans ægtefælle eller partner, hvis

- 1) den assisterede reproduktion er foretaget af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar,

³⁷ Se ny § 27 d

- 2) han skriftligt har givet samtykke til, at en bestemt kvinde modtager behandlingen,
- 3) barnet må antages at være blevet til ved denne og
- 4) han skriftligt har erklæret, at han skal være barnets far.³⁸

§ 27 c. I sager, der ikke er omfattet af §§ 27, ~~27 a, 27 b~~ **27 d** eller 28, anses en sæddonor som far **forælder** til et barn, der med ~~hans~~ **vedkommendes** sæd er blevet til ved assisteret reproduktion **af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar**, medmindre sæden er anvendt uden ~~hans~~ **vedkommendes** viden eller efter ~~hans~~ **vedkommendes** død.

§ 27 d. I sager, der ikke er omfattet af § 27, kan behandling med assisteret reproduktion af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar finde sted, under forudsætning af, at der er indhentet en intentionserklæring i henhold til §§ 2 b eller 2 c. Dokumentation³⁹ for intentionserklæring skal være skriftlig. De personer, der efter erklæringen skal anses som forældre, anses som forældre til et barn, der er blevet til ved behandlingen.

§ 28. Medmindre andet følger af § 27, ~~§ 27 a, stk. 1, eller § 27 b~~ **eller § 27 d**, anses en sæddonor ikke som far **forælder** til et barn, der med ~~hans~~ **vedkommendes** sæd er blevet til ved assisteret reproduktion, hvis sæden er doneret til et vævscenter, der distribuerer sæd, en sundhedsperson eller en person, der arbejder under en sundhedspersons ansvar.

§ 29. Bestemmelserne i kapitel 1-4 finder i øvrigt tilsvarende anvendelse.

~~Moderskab~~ **Den fødendes forældreskab**

§ 30. Den kvinde **person**, som føder et barn, der er blevet til ved assisteret reproduktion, anses for ~~mor~~ **forælder** til barnet⁴⁰.

[Herefter følger bestemmelse om svangerskabsdonation (surrogatmoderskab) og en række mere tekniske bestemmelser, herunder ikrafttrædelsesbestemmelser. Disse medtages ikke i nærværende gennemskrivning, men hører med til loven.]

³⁸ Se ny § 27 d

³⁹ Sundhedspersonen skal sikre sig, at der findes en intentionserklæring hos Familieretshuset og opbevarer dokumentationen herfor.

⁴⁰ Det skal bemærkes, at LGBT komiteen går ind for altruistisk svangerskabsdonation. Årsagen til at tage bestemmelsen med her er, på dette område at holde forslaget inden for rammerne af det fremsendte udkast.